

Vierhtiepaehpere lohkehtæjjide mej learohkh mah gahkestieh

Åarjelsaemien versjovne dehtie Supporting pupils who stammer
– suggestions sheets maam The Michael Palin Centre for
Stammering Children evtiedamme

Bijjeguvvie

Daennie vierhtiepaehpierisnie gellie raerieh guktie maahta learohkh mah gahkestieh joekehtslaakan d arjodh. Raeriestimmieh aktede studijeste b atieh mij goerehti mah vuajnoeh learohkh mah gahkestieh utnieh, j ih aaj mah vuajnoeh dej eejhtegh j ih barkijh skuvlesne utnieh. Men sijhtebe tj ertestidh, **fierhte learohke joekehtslaakan reageerie** j ih magkeres d arjoe daarpesjieh jeerehte, dovne man j ijnje j ih guktie.

Lohkeht ejjah j ih learohkh mah gahkestieh by roeh daam vierhtiepaehperem v aroeminie utnedh juktie tj ielke r ajvarimmieh joekehts haestiemidie digkiedidh. Maahta v ejsehke  rrodh logopeedem aaj meatan vaeltedh digkiedimmesne

Sisvege

1. S ejhme gyhtjelassh gahkestimmien b ijre (aaj s ejhme b ievnesh gahkestimmien b ijre feerhmie)
2. Guktie reageeredh gosse learohkh gahkestieh
3. Learohkem d arjodh mij klaassetjiehtjelisnie gahkeste
4. Learohkem d arjodh mij klaassetjiehtjelisnie gahkeste: geerve tsiehkieh
5. Neerrehtimmiem j ih irhkemem g ietedidh maanijste mah gahkestieh
6. Laavenjostoe
7. Soejkesjimmiegoere (juktie registreeredh magkeres d arjoe dov learohke sjaavnjohte)

1. Sïejhme gyhtjelassh

Daah gyhtjelassh vuesiehtimmieh sïejhme gyhtjelasstje mejtje lohkehtæjjah mijjem gihjtjeme kuvsjine jïh workshopine gahkestimmien bijre.

Mij gahkestimmie? Mij ij Leah gahkestimmie?

Gahkestimmie maahta joekehtslaakan govledh. Daah dah sïejhmemes væhtah:

- Baakoeh mubpesth jiehtedh, v.g. “Jïh, jïh , jïh dle vöökim”
- Tjoejh mubpesth jiehtedh, v.g. “b-b-båetieh d-d-diekie”
- Tjoejh guhkiedidh, v.g. “rrrrrrretnoe gaskebiejje”
- Geerestimmie tjoejistje – njaelmie amma reaktoe posisjovnesne, men ij naan tjoeje sjïdth
- Sneerremh ååredæjjesne – åædtjine tjelmiej, njuenien, bangsemi jallh tjeapohken bijre
- Lissiesvihtjemh, v.g. juelkine daldedh, soermigujmie giehtelidh, åejjiem baertielidh
- Sturreldh voejngehtimmie, v.g. voejngem steerie mearan soptseste jallh ååpsen jijnjem voejngehte åvtelen soptseste

Almetjh mah gahkestieh maæhtieh strategijh evtiedidh juktie gahkestimmiem giehpiedidh jallh tjïekedh, v.g. baakoeh uvtedh jallh dejtje målsodh. Dah maæhtieh jiehtedh “Manne åajaldamme maam edtjim jiehtedh” jallh baakoem målsodh gosse aelkieh gahkestidh: “Aejlegen v-v-v... ååbpine stååkedim”. Dah maæhtieh aaj muvtht tsiehkieh uvtedh, goh v.g. kririej uvte soptsestedh jallh gyhtjelassh klaassesne gihjtjedh.

Toeverdimmie aaj sjædta sïejhme soptsestimmie. Jiehtegh mubpesth jiehtedh, orresistie aelkedh jïh “eh” jïh “hmm” nuhtjedh eah Leah vuajnalgamme goh gahkestimmiefearadimmie..

Man gellie gahkestieh?

Akte proseente dejtje geerve årroejistje gahkeste. Vijhte proseenth jieliedisnie gahkestidh, naakede mij vuesehte gellie maanah orrijieh gahkestidh, muvtht viehkine spesialisteste. Gahkestimmie sïejhmebe baerniej luvnie enn nïejti luvnie.

Mij gahkestimmien fáantoe?

Aervede gahkestimmie evtiesávva smaave joekehtsi gaavhtan guktie aajla tjáanghkan biejesovveme. Smaave maanaj luvnie daate ektiebiejeme annje evtiedimmesne, naakede mij buerkeste man ávteste gellie maanah orrijieh gahkestidh. Gáarede seapan tsagkesem eerpedh. Ovrehte 80 proseenth maanijste mah gahkestieh fuelhkielhtsegem utnieh mij aaj gahkeste. Jeatjah faktovrh mah maehtieh evtiedimmiem gahkestimmeste baajnehtidh leah maanan soptsestimmie-jih gielemaehtesvoeth. Lissine, dle emosjonelle faktovrh aaj maehtieh baajnehtidh, vuesiehtimmien gaavhtan jis maana práásehke jallh stráarkan. Faktovrh maanan byjresisnie, goh vuesiehtimmien gaavhtan váaroevaeltene hiejmesne jallh skuvlesne, maahta maanan soptsestimmievuekiem baajnehtidh.

Gáessie edtjem bysvijahtjedh maanan soptsestimmievuekeste?

Gellie maanah bodtem dáájroeh gusnie eah leah dan galkije, joekeen don tijen gosse maana leara jih gielem evtete. Jis maana bijjelen jaepiem gahkestamme giehpiedimmien namhtah, naakenem fuelhkesne átna mij gahkeste jallh baernie lea, dle stuerebe nuepie gahkestimmie ihkuve, jih dellie byöroe viehkiem ohtsedh. Jis maana jallh eejhtegh gahkestimmeste sterkiestieh, dle byöroe dejtie haestedh viehkiem ohtsedh dan varki gáarede.

Gáarede báehtjierdidh?

Aareh intervensjovne bööremes ráajvarimmie smaave maanide. Báehtjierdimmiem ulmie geervebe maanide jih noeride lea giehpiedidh guktie gahkestimmie dan noere almetjen jieledem baajnehte. Dejtie viehkiehtidh strategijh gaavnedh guktie maehtieh kontrollem áadtjodh gahkestimmien bijjelen, dej jijtjearsoesvoetem veaksahkábpoe darjodh, jih dejtie viehkiehtidh ássjalommesh jih domtेश gietedidh mah viedteldihkie gahkestæmman.

Mejnie tsiehkine almetjh vielie gahkestieh, jih man ávteste?

Gahkestimmie maahta jeerehtidh, jih bodtine soptsestimmie maahta vielie galkije árrodh. Almetjh mah gahkestieh jienebh haestemh naan tsiehkine utnieh, jih jeatjah tsiehkine giehpébe. Men gaajhkesj joekehts jih ij staeries njoelkedassh gáávnesh mah gaajhkesidie feerhmieh.

Almetjh mah gahkestieh maehtieh vielie galkije soptsestidh gosse seadtoes jih eah dan raessesne, jih gosse leah almetjigujmie mah daejrieh dah gahkestieh. Daamtaj maehtieh laavlodh bielemen gahkestidh. Naaken vielie gahkestieh raessietsiehkine, vuesiehtimmien gaavhtan gosse ammes almetjigujmie jallh áajvaladtjigujmie soptsestieh, jallh gosse edtjiej dáehkine soptsestidh. Daamtaj vielie haestemh

dååjroeh gosse edtjeh klaassesne åehpiedehtedh j'ih digkiedidh, j'ih mahta geerve årrodh abpe tsåatskelesvoetem sov vööste utnedh, v.g. gosse edtjeh reegkesligke lohkedh.

Guktie byörem reageeredh gosse naaken gahkeste?

Læjsa dan “iemielaakan” dåemiedidh goh gåarede. Goltelh maam jeahta, vueseht h'iedtjem, vuartesjh dan tjelmide (bielelen gaahkasjidh) j'ih vedtieh astoem guktie mahta illedh dam maam edtja jiehtedh.

Maam im byörh darjodh?

Almetjh mah gahkestieh jiehtieh ij provhkh lijsedh raerieh åadtjodh dej soptsestimmien b'ijre. Daamtajommes j'ijtje daejrieh maam maehtieh darjodh, men dåeriesmoerh utnieh dam tj'rrehtidh. Daamtaj gihtjeh mejtie estieh j'ijtje illedh, j'ih jeanatjommesh eah lyjhkh jeatjebh raajesidie dej åvteste illieh. Eah s'ijhth mijjieh dejtie birrebe skodtedh, soelkenidh jallh eensilaakan voejngehtidh

Byörebe baajedh learohkh mah gahkestieh laavenjassh b'aarhte veeljedh mejtie tuhtjeh geerve?

Jalhts s'ijhtebe learohkh edtjeh åadtjodh pryövedh j'ih ibie s'ijhth gahkestimmie edtja dejtie gaertjiedidh, dle kaanne dåarjoem daarpesjeh j'ijtjearsoesvoetem veaksahkåbpoe darjodh guktie buektiehtieh geerve laavenjassh illedh. Gihtjh maaje learohkem guktie sæjhta edtjh reageeredh gosse gahkeste, j'ih guktie edtjh geerve soptsestimmietsiehkieh g'ietedidh.

2. Guktie dåemiedidh learohki vööste mah gahkestieh

Gihtjh gellie joekehts gyhtjelassh juktie goerehtidh maam learohke sæjhta datne edtjh darjodh:

- Mij læjsa gosse aalkah gahkestidh?
- Mij ij lijsieh?
- Maam datne s'ijhth manne edtjem darjodh jallh jiehtedh gosse gahkesth?

Vihkele learohkem jaabnan gihtjedh, juktie learohken daerpiesvoeth maehtieh jeerehtidh tijjen mietie.

“Manne s'ijhtem lohkehtæjja j'ih jeatjebh skuvlesne edtjeh daejredh man åvteste

almetjh gahkestieh, jïh guktie damtem gosse gahkestem”

- Maanah maehete jïjtse gahkestæmman. Sagke buerebe gahkestimmien bijre **gihtjedh** goh tjïekedh ij guarkah.

“Manne vaajtelem lohkehtæjjah mov gâajkoe bâetieh guktie maehetebe soptsestalledh.”

- Gosse learohke soptseste, **steerh tjelmiegaskesem**, jïh voejhkelh goltelidh maam jeahta jïh ij guktie soptseste. Mearan leah vuertieminie learohke edtja illedh, dle byörh voejhkelidh stâåvehke vååjnedh jïh krâahpegielem utnedh mij ij vueseht tjuara skodtedh.

“Lohkehtæjjah viehkine juktie dah munnjien vuartasjeh gosse soptsestem.”

- Datne maahtah learohkem **jaskoehtidh** jis daerpies, men aellieh soptsesth maam byöröe darjodh (v.g. tjöodtjestidh, soelkenidh, voejngehtidh, skodtedh). Dellie maahta stuerebe deadtovem damtedh.

“Dah jiehtieh ‘soelkenh’ jïh plearöeh, jïh dam im lyjhkh juktie mov mielen mietie dle naa soejmetji soptsestem.”

“Naan aejkien voejhkelieh mannem jåasoehlaakan viehkiehtidh jïh jiehtieh ‘illh raajesem’.”

- Maahtah **jïjtjedh soptsestimmiedriektem sâajmanidh** jallh **jienebh bodtetjh vaeltedh** juktie hijven åvteguvvine learoehkasse årrodh.
- Jis learohke sæjhta, dle maahtah geerve tsiehkieh jååhkesjidh, bielemen dan stoerre aamhtesem destie darjodh. V.g.: “Manne vöojnim lij geerve dutnjien, men datne ajve jåerhkieji”
- Madtjeldehtieh learohkem mij gahkeste, jallh soptsesth man hijven lij (ij ajve soptsestimmien bijre), men aellieh jeatjahlaakan darjoeh enn dejtie jeatjah learoehkidie.

3. Learohkem dâarjodh mij klaassesne gahkeste

Vuelelen læstoe raeriestimmiejgumie guktie maahta learohkem dâarjodh mij klaassetjiehtielisnie gahkeste:

- Vedtieh astoem learoehkasse mij gahkeste gosse edtja **vaestiedidh/soptsestidh/lohkedh**.

“Mov voelpe mij mov gahkestimmie seatede, iktesth mājhta astoem munnjien vedtedh”

- Hoksh learohkh maehetieh “ussjedidh” åvtelen edtjeh soptsestidh.

- Áarroeh hijven ávteguvvine aktine **soejmi soptsestimiedriektine** jìh sjiehteladth akten seadtoes klaassetjiehtjele-byjresasse.
- Hoksh learohkh **váarooj váarooj** soptsestie, jìh eah aevhkieh áadtjoeh gosse luhpiedimmien namhtah soptsestie.
- Hoksh learohkh gietide váálese vaeltie gosse naaken soptseste, sinsitniem goltelie jìh eah sturrh jallh soptsesth mearan jeatjebh soptsesteminie.
- Learoehkasse mij gahkeste maahta aelhkebe árrोध væhtam vuesiehtidh gosse sæjhta soptsestidh. Seamedh learoehkinie guktie edtjede darjodh.
- Váarooj váarooj soptsestidh akten sjìere öörnegen mietie, vuesiehtimmien gaavhtan tjakkes-sijjen mietie jallh sjìere tìjjen (v.g. gohtjedimmesne), maahta deadtovem stuerebe darjodh. Seammalaakan aaj jis edtja tæjmoen minngiegietjien soptsestidh gosse doh jeatjah learohkh eadtjoestie sijhtie olkese. Maahta lijsedh baajedh learohkh mah gahkestie aareh soptsestidh, jallh saht mennie öörnegisnie.
- Maahta væjsehke árrोध **gaajhkesidie haestedh** meatan árrोध. Jis lohkeme- jìh soptsestimmielaavenjassh akten sjìere öörnegen mietie darjode, dle seapan learohkh mah gahkestie aaj demtie maetie meatan árrोध. Aelkie maaje ánehs soptsestimmielaavenjassigujmie smaave dáehkine jallh áehpies almetji uvte. Jis daerpies learohke maahta jeatjebigujmie ektine vaestiedidh jallh lohkedh. Mænngan maahtah laavenjassh vedtedh mah guhkebem finkesie, jìh/jallh dáehkide stuerebe darjodh.

“Ij edtjh dejtie gihtjedh, juktie dellie vïenhtem dah bæjngolen domtoeh”
“Manne iktesth vihthesjim lohkehtæjjah provhkin munnjien áenebe lohkemestuhtjh vedtedh, jìh dam utnim giemhpe, juktie ánetji ánetji dle mov jìjtjearsoesvoete veaksahkåbpoe sjìdti”
- **Áarroeh váárkehke**, naan learohkh mah gahkestie voejhkelie tsagkesidie tìjekedh. Dah maetie spealadidh goh eah daejrie, gihtjedh mejtie slyöhpoe, sjelhkiedidh jallh uvte meatan árrोध.
- Learohkh mah gahkestie dejtie seamma syjhtedasside utnie goh jeatjah learohkh. Jis sijhtie meatan árrोध aktene darjoemisnie (rállam utnedh dorjehtallemisnie, maam áehpiedehtedh), dle vihkele hoksedh **eah jeatjebh dejtie heerredh**.
- Juktie gahkestimmie jeerehte, dle dagke learohke ij sijnth soptsestidh fierhten biejjien. Dan bijre væjsehke raarastalledh olles vaane sjìdth naemhtie darjodh.

4. Learohkem d aarjodh mij klaassetjiehtjelisnie gahkeste: geerve tsiehkies

Gohtjedimmiem vaestiedidh

Baajh learoehkidie joekehtslaakan vaestiedidh, v.g “jaavoe”, “daesnie”, “stieresne” jnv. Learohkh aaj maehtieh g etine vaestiedidh. Veeljh learohkem mij gahkeste naa varki gohtjedimmesne.

Reegkesligke lohkedh klaassesne

Akten learoehkasse mij gahkeste maakta aelhkebe  arrodh jeatjah learoehkinie ektine lohkedh seamma t ijjen. Gosse learohkh edtjeh g oikti g oikti lohkedh, dle hijven guejmiem veeljedh mij daapeles j h v issjele. Maakta aelhkebe learoehkasse domtedh jis  vtelbodti soptsesth maam edtjeh lohkedh guktie asta haarjanidh, men  rroeh v  rkehke, naan learohkh maehtieh b asaridh destie.

Gyhtjelassh vaestiedidh klaassesne

Vedtieh nuepiem learoehkidie mah gahkestieh dutnjien soptsestidh mejtie vaestiedassem daejrieh jallh ij.  rroeh v  rkehke sjeavohth geerestimmide (gosse learohke gahkeste, men ij naan tjoetje sjidth). Gihtjh ajve akti akti gyhtjelassem. Gellie learohkh tuhtjeh b o remes b ievnedh dah sijhtieh j jtsh v eljoste vaestiedidh, sijjeste gyhtjelassem ry ktesth  adtjodh.

D ehkine digkiedidh

Vihkele learoehkidie mah gahkestieh haestedh meatan  rrodh d ehkiedigkiedimmine. Maakta aelhkebe sjidtedh meatan  rrodh jis unnebe d ehkies jallh g oikti g oikti. Seamadidie akten v ehtan b ijre maam learohke maakta vedtedh gosse damta maakta soptsestidh.

Njaalmeldh  ehpiedehteme

Maahta aelhkebe  rrodh unnebe d ahkan  ehpiedehtedh. Vihkele sjiehteladtedh guktie  adtje haarjanidh. Maahta v ejsehke  rrodh learoehkinie guaktegh soptsestalledh, dovne dan njaalmeldh  ehpiedehtemen  vtelen j h m enngan, guktie damta datne dam d arjoeht.

Njaalmeldh pry ve/ eksaamene

Goerehth mejtie learohke mij gahkeste reaktam  tna guhkebe t ijjem nuhtjedh.  evriedimmie njaalmeldh eksaamenen  vteste maakta soptsestimmievuekiem baajnehtidh. Gosse sy okedh mejtie guhkebe t ijjem  adtje, dle edtja prieviem logopeedeste lissiehtidh. Soptsesth learoehkinie mij gahkeste guktie d arjoeht damta. Hoksh d hte gellie nuepieh  tna  vtelbodti haarjanidh.

5. Neerrehtimmiem jñh irhkemem gñetedidh maanijste mah gahkestieh

Gellie learohkh neerrehtimmiem jallh irhkemem dñåjroeh jñh dah aaj **nñake reaksjovnh** dñåjroeh gahkestimmien gaavhtan, v.g. almetjh mah fñörhkedieh gosse gahkestieh. Dah maehtieh aaj oktegh domtedh. Sñejhmemes irhkemevuekie **iejmiesnommem nuhtjedh** jñh **gahkestimmiem heeredh**. Subtijle reaksjovnh (v.g. learohkh mah snjurmieh, jallh mojjiehtieh gosse klaassevoelpe gahkeste, maahta seamma lyövlehke domtedh

- Lohkehtñejjah byöroeh learoehkidie gihhtjedh mij dovne klaassetjiehtjelen sisnie jñh ålkolen heannede.
- Gellie nuhteligs vierhtieh gñåvnesieh neerrehtimmien jñh irhkemen bijre juktie datnem jñh dov learohkem viehkiehtidh haestemem gñetedidh.
- Årroeh vñårkehke sjñere tñjjide gusnie neerrehtimmie sñejhme (v.g. eejehtimmine, byöpmedimsbodtine) jñh vuartesjh vñehtaj mietie irhkemistie. Birrh barkoeguejmieh dutnjien reektedh dan varki gñarede.
- Lahtesh mejtie jeatjebh vienhtieh eah dan vaarege maehtieh sñåjrehke årrodh learoehkidie mah gahkestieh. *“Jis naaken gihhtji guktie mov nomme jñh manne guhkiem giehtelim vaestiedidh ... jñh dah jeehtin ‘datne åajaldamme?’, dle meehtim hujnesne sjñdtedh gahkestimmien gaavhtan, jalhts deejrim dah lin gaastedeminie”.*
- Lñejsa voerkes årrodh gaajhkesh joekehts, jñh lohkehtñejja dejtie jeatjah learoehkidie buerkeste mij gahkestimmie. Daate maahta irhkemem learoehkijstie mah gahkestieh giehpiedidh. Dagke learohke sñejhta tsagakesen bijre soptsestidh klaassese.
“Manne ånnetji jeatjahlaakan goh doh jeatjebh juktie gahkestem, men gaajhkesh joekehts.”
- Datne maahtah learohkem viehkiehtidh vuekieh gaavnedh guktie edtja vaestiedidh jallh reageeredh gosse irhkesåvva jeatjah learoehkijstie. Abpe klaasse maahta ektesne vuekieh gaavnedh guktie irhkemem nñhkehtidh.
“Goh lim maanaskuvlesne, dle mñjhtam naaken mannem aahpeldin, jñh idtjim rikti daejrieh maam edtjim darjodh. Jis naaken daelie gihhtjie man åvteste soptsestem guktie darjoem, dle aelhkebe soptsestidh juktie dellie daejrieh, jñh dellie aaj daejrieh guktie edtjiej fearadidh.”
- Garmerdimmie, haestemh jñh rñållaspñele maehtieh jñjñjeleajhtadimmiem jñh jñjñjeearsoesvoetem veaksahkåbpoe darjodh. Daate maahta viehkiehtidh guktie learohke buektehte neerrehtimmiem jñh irhkemem buerebelaakan gñetedidh.

- Jis learohke okteginsh vååjnoe, dle maahta aevhkine årrodh learohken tjahkes-sijjiem klaassetjiehtjelisnie målsodh. Vuarjesjh mejtie gåarede dåehkiem utnedh learoehkijstie mah d'iedtem j'ih hoksem vuesiehtieh, j'ih præåsehke learohkh meatan vaeltieh stååkedimmesne j'ih darjoeminie.
“Soptsestimien gaavhtan tjoerim naa tjarki barkedh voelph skååffedh”

6. Laavenjostoe

Joekoen vihkele eejhtegh learoehkidie mah gahkestieh, lohkehtæjjah j'ih logopeede laavenjostoe huktie aktelaaketje gahtanimmiem tjirkedh. Byöroe tjåanghkoeh daamhtetje utnedh guktie gaajhkesch daajroem learohken progresjovnen bijre utnieh, j'ih magkeres dåarjoe learohke ikteginsh daarpesje.

- Lohkehtæjjese nuhteligs learohken **logopeedem** j'ih eejhtegh råakedh guktie skuvle, hieyme j'ih logopeede seamma vuepsien vöoste berkieh.
- Learohkh mah gahkestieh maehchieh skuvlem nåakebelaakan buektiehtidh, joekoen jis eah sijhth viehkien mietie gihtjedh jallh meatan årrodh darjoeminie klaassesne. Byöroe dej progresjovnem veele giehtjedidh j'ih dam eejhtegigujmie digkiedidh.
“Im lohkehtæjjese soptsestamme manne gahkestem juktie billem”
- Mejtie eejhtegh sijhtieh maanan sosijaale tsiehkien skuvlesne digkiedidh.

Vihkele mujhtedh **learoehkinie soptsestidh**, juktie seapan jijtje daajra maam daarpesje. Soejkesjimmiegoere (vuartesjh mubpiem sæjroem) maahta viehkine årrodh soptsestalleemisnie. Jis ij learohke bæhtjierdimmiem åadtjoeh logopeeden luvnie, j'ih datne (jallh dah) gahkestimmeste strerkesth, dle byörh logopeedese vuesiehtidh (eejhtegi luhpiehtimine).

“Manne vienhtem viehkie logopeedeste gaajh vihkele, juktie dellie buerebelaakan domtem”

Soejkesjimmiegoere

Naemhtie sijthem d aarjoem  adtjodh klaassetjiehtjelisnie/skuvlesne

Learohken nomme _____

Daltese _____

Guktie reageeredh gosse gahkestem

Reegkesligke lohkedh klaassesne

Gyhtjelassh vaestiedidh klaassesne

Digkiedimmieh klaassesne j ih njaalmeldh  ehpiedehtemh

Njaalmeldh pry ve/eksaamene

Neerrehtimmiem j ih irhkemem g ietedidh

Tj anghkoeh skuvlen, eejhtegi j ih logopeeden gaskem

Learohken nommev ahta

Lohkeht ejjan nommev ahta

Daatoe:

Kopije:

G iehtjedidh vihth:

Magkeres viehkie gáavnese?

Gaskesadth dov voenges PP-dïenesjinie

Vielie bïevnesh gahkestimmien bïjre:

- Statped
Nedtesæjroe: statped.no
- Norsk interesseforening for stamming og løpsk tale
Nedtesæjroe: stamming.no
- The Michael Palin Centre for Stammering Children
Nedtesæjroe: stammeringcentre.org

© Statped

Telefon:

02196

www.statped.no

facebook.com/statped

twitter.com/statped

